Capabel Onderwijs • Kort & krachtig

Toelichting aanvragen vrijstelling

Versie : 2v2
Datum : 1 november 2026

Capabel Onderwijs
Postbus 24066
3502 MB Utrecht
www.capabel.nl

Inhoudsopgave

1 Toelichting aanvragen vrijstelling 4
1.1 Belangrijke informatie vooraf 4
1.2 In ÉÉN keer alles aanvragen 5
1.3 Brondocument als bewijs 5

2 Zak/slaagbeslissing 7

3 Examenresultaten taal en rekenen 8

4 Soorten diploma's/certificaten en mogelijke vrijstelling 9

5 Uitzonderingen 11
5.1 Nederlandse taal in de kinderopvang/voorschoolse educatie 11
5.2 Mogelijke vrijstellingen taal en rekenen bij brondocument afkomstig van Caribisch Nederland of Suriname 12
5.3 Mogelijke overige vrijstellingen op basis van brondocumenten afkomstig uit Caribisch Nederland of Suriname 13
5.4 Examinering bij externe exameninstelling of -organisatie 13

6 Overige informatie 14
6.1 Aanvraag afgewezen: examen doen 14
6.2 Vrijstelling beroepsgericht examen: lessen volgen en BPV-uren maken 14
6.3 Vrijstelling keuzedeelexamen: lessen volgen en BPV-uren maken 14
6.4 Vrijstelling taal- en/of rekenexamen: geen lessen volgen 14
6.5 Vrijstelling toegekend: eerder resultaat telt mee 14
6.6 BPV-uren opleiding Mbo-Verpleegkunde 15

© Capabel Onderwijs

Wijzigingen

Datum	Versie	Betreft	Wijziging
1 december 2024	1v1	Paragraaf 6.4	Toevoeging paragraaf 6.4 Vrijstelling taal- en/of rekenexamen: geen lessen volgen
20 maart 2025	1v2	Paragraaf 1.2	Verruiming van de aanvraagperiode
		Paragraaf 5.1	Wijziging in verband met de taaleis Wet IKK
7 juli 2025	2v0	Paragraaf 4.0	Wijziging taaleis OWA
15 juli 2025	2v1	Paragraaf 4.0	Toevoeging eisen authenticiteit brondocumenten
1 november 2026	2v2	Divers	Toevoeging mogelijke vrijstellingen op basis van brondocumenten afkomstig uit Caribisch Nederland of Suriname

© Capabel Onderwijs

1 Toelichting aanvragen vrijstelling

In deze toelichting lees je alle informatie die je nodig hebt als je een vrijstelling voor één of meer examens/examenonderdelen wilt aanvragen. Lees de informatie goed door voordat je het online aanvraagformulier invult.

Let op! Je hebt geen recht op een vrijstelling. De examencommissie beoordeelt jouw aanvraag en beslist of een vrijstelling voor een examen(onderdeel) wel of niet wordt toegekend. De commissie doet dit op grond van wet- en regelgeving en het beleid.

Onderdeel van de beoordeling van een vrijstellingsverzoek is de totale omvang van alle aangevraagde vrijstellingen. Op grond van artikel 7.4.5a WEB is de examencommissie verantwoordelijk voor het op objectieve en deskundige wijze vaststellen of een student voldoet aan de voorwaarden voor diplomering.

Als het toekennen van een groot aantal vrijstellingen ertoe leidt dat slechts een beperkt deel van de examinering binnen het opleidingstraject resteert, beoordeelt de examencommissie of zij nog voldoende grondslag heeft om een objectief en deskundig diplomabesluit te nemen. Als de examencommissie oordeelt dat deze grondslag ontbreekt, kan dit aanleiding zijn een vrijstellingsverzoek geheel of gedeeltelijk af te wijzen, met inachtneming van artikel 3b, lid 1 van het examen- en kwalificatiebesluit.

1.1 Belangrijke informatie vooraf

Aanvraagtermijn	Je moet een vrijstelling **vóór** de laatste (10e) lesdag van je eerste lesblok (volgens rooster) aanvragen.
Eén aanvraag mogelijk	Je kunt maar **één aanvraag** voor vrijstellingen indienen. Wil je voor meerdere examens/examenonderdelen een vrijstelling aanvragen? Dan doe je dit in één aanvraag.
Besluit/aanvullende bewijslast	Ontbreekt er bewijslast bij je aanvraag? Wij vragen maximaal **één keer** aanvullende bewijslast bij je op. Reageer je niet binnen **10 werkdagen**? Dan vervalt je aanvraag.
Communicatie via MijnCapabel-e-mail	Wij sturen een verzoek om aanvullend bewijs/het besluit naar je MijnCapabel-e-mail. Stuur daarom je aanvraag pas in als je toegang hebt tot deze e-mail.
Geldigheid	Toegekende vrijstellingen zijn maximaal geldig tot 3 jaar na de startdatum van je opleiding.
Wet- en regelgeving	Bij wijzigingen in de wet- en regelgeving kan een vrijstelling vervallen. Je moet voldoen aan de op het moment van diplomering geldende diplomavereisten.
Intrekken van een vrijstelling	Als achteraf blijkt dat een vrijstelling onterecht is afgegeven, kan de examencommissie besluiten deze vrijstelling in te trekken.
Resultaat op diploma	Heb je een vrijstelling? Het eerder behaalde resultaat wordt bij vrijstelling geregistreerd als examenresultaat in je huidige opleiding.

© Capabel Onderwijs

1.2 In ÉÉN keer alles aanvragen

Je kunt **ÉÉN** aanvraag voor vrijstelling insturen. Dit kan vóór de laatste (10e) lesdag van je eerste lesblok (volgens rooster). Wil je meerdere vrijstellingen aanvragen? Dan doe je dit in één aanvraag. Stuur je toch meerdere aanvragen in? Wij nemen alleen de eerste aanvraag in behandeling. Ook correspondentie over opvolgende vrijstellingsverzoeken wordt niet in behandeling genomen of beantwoord.

1.3 Brondocument als bewijs

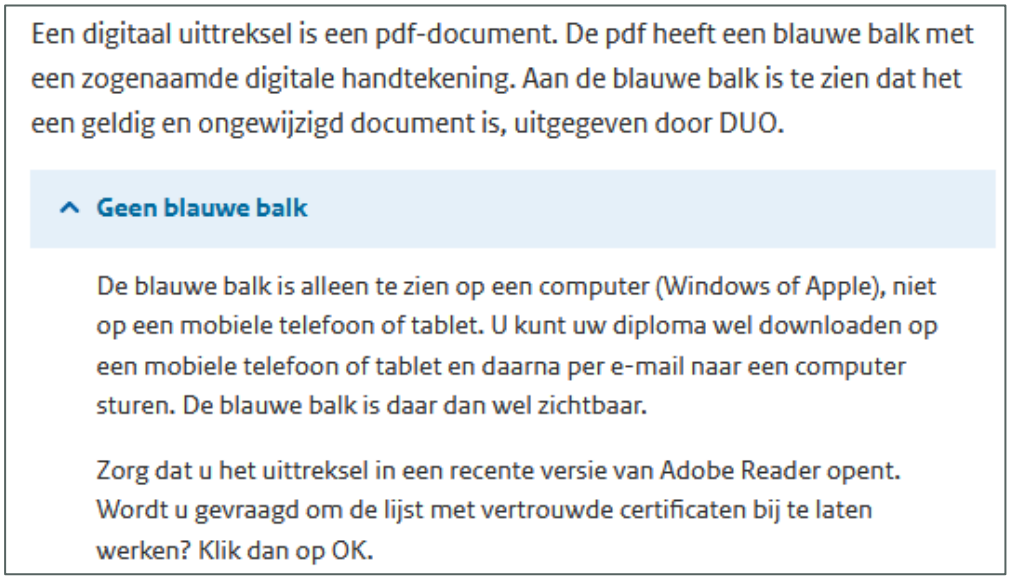
De examencommissie beoordeelt de aanvraag op basis van de aangeleverde brondocumenten. Zorg er dus voor dat je aanvraag volledig is en de juiste bewijsstukken bevat.

Alleen de volgende brondocumenten zijn relevant voor het beoordelen van een vrijstellingsverzoek:

- Havo-diploma/-certificaat*
- Vwo-diploma/-certificaat*
- Vavo-certificaat*
- Mbo-diploma/-verklaring*
- Vmbo-diploma* (let op: slechts in uitzonderlijke situaties leidt een vmbo-diploma/-resultaat tot een vrijstelling. Kijk eerst goed naar de tabel op bladzijde 4).

*inclusief de officiële resultatenlijst

Je moet bewijzen dat je in aanmerking kunt komen voor een vrijstelling. Hiervoor stuur je een 'brondocument' mee: een geldig en door een examencommissie afgegeven document.
Als het brondocument een diploma of mbo-certificaat is, dan nemen we dit alleen in behandeling indien het uit DUO[1] komt en is voorzien van een echtheidskenmerk, een blauwe balk:

Een digitaal uittreksel is een pdf-document. De pdf heeft een blauwe balk met een zogenaamde digitale handtekening. Aan de blauwe balk is te zien dat het een geldig en ongewijzigd document is, uitgegeven door DUO.

Geen blauwe balk

De blauwe balk is alleen te zien op een computer (Windows of Apple), niet op een mobiele telefoon of tablet. U kunt uw diploma wel downloaden op een mobiele telefoon of tablet en daarna per e-mail naar een computer sturen. De blauwe balk is daar dan wel zichtbaar.

Zorg dat u het uittreksel in een recente versie van Adobe Reader opent. Wordt u gevraagd om de lijst met vertrouwde certificaten bij te laten werken? Klik dan op OK.

Informatie van DUO

[1] https://duo.nl/particulier/uittreksel

© Capabel Onderwijs

Niet in DUO geregistreerd zijn:

- Een mbo-verklaring
- Een vavo-, havo- en vwo-certificaat
- Mbo-diploma's voor 2007 (bekostigd onderwijs) en voor 2012 (niet-bekostigd onderwijs)
- Havo- en vwo-diploma's voor 2006
- Vavo-diploma's voor 2007

Stuur, als je niet beschikt over een brondocument uit DUO, een gewaarmerkte kopie mee van het diploma, de verklaring of het certificaat van de onderwijsinstelling die het document heeft afgegeven. Het brondocument moet door (een lid van) de examencommissie ondertekend zijn en voorzien van een datum van afgifte.

Vrijstellingsverzoek voor Burgerschap

Bij een vrijstellingsverzoek voor Burgerschap moet je naast het DUO-uittreksel een kopie van het diploma en de resultatenlijst meesturen. Burgerschap wordt niet vermeld op een DUO-uittreksel.

© Capabel Onderwijs

2 Zak/slaagbeslissing

Het uitgangspunt voor het verlenen van een vrijstelling is de zak/slaagbeslissing zoals geldt op het moment van diplomering. De onderstaande tabel is gebaseerd op de zak/slaagbeslissing die geldt op het moment dat deze toelichting is geschreven. Als de (grondslag van de) zak/slaagbeslissing tussentijds (wettelijk) wijzigt, dan kan de examencommissie een verleende vrijstelling intrekken. De commissie informeert jou hierover.

Beroepsgericht (kwalificatie)	
Mbo-2, -3 en -4	De zak/slaagbeslissing staat in de actuele examenwijzer van je opleiding.
Taal en rekenen	
Mbo-2	Minimaal eindcijfer Nederlandse taal en rekenen 6 en 5*
Mbo-3	Minimaal eindcijfer Nederlandse taal en rekenen 6 en 5*
Mbo-4	Minimaal eindcijfer Nederlandse taal, Engels en rekenen een 6, 6 en 5*
**In willekeurige volgorde*	
Keuzedelen	
Mbo-2, 3 en 4	Het gemiddelde resultaat van de keuzedelen is tenminste 6*
	Tenminste de helft van de keuzedelen is behaald met 6*
	Het laagste resultaat is minimaal 4
**Is het resultaat in het brondocument een 'voldoende' of 'goed'? Dan wordt dit resultaat in het geval van een vrijstelling vertaald naar respectievelijk een '6' of een '8'.*	
Loopbaan	
Mbo-2, -3 en -4	Voor loopbaan wordt geen vrijstelling verleend
Burgerschap	
Mbo-2, -3 en -4	Resultaat 'behaald' per dimensie (4) Burgerschap

Burgerschap voor studenten van 30 jaar of ouder
Als je bij aanvang van je huidige opleiding 30 jaar of ouder bent en je toont door het behalen van instaptoetsen aan dat je de inhoud van de vier dimensies burgerschap beheerst, is het mogelijk om vrijstelling per behaalde dimensie te verkrijgen. De toetsen worden als je 30 jaar of ouder bent bij de start van je opleiding automatisch aangeboden in MijnCapabel. Je hoeft dit niet aan te vragen.

- Als per afzonderlijke dimensie het toetsresultaat een 6 of hoger is, krijg je voor die dimensie vrijstelling.
- Je hebt per toets één poging.
- Er is uitsluitend vrijstelling mogelijk per dimensie.
- Als het toetsresultaat van een dimensie lager is dan 6, wordt voor die dimensie geen vrijstelling verleend.
- Voor de dimensies waar je geen vrijstelling voor krijgt, volg je het programma en maak je de portfolio('s) en lever je deze in.

Let op! De toetsen zijn uitsluitend 30 dagen na de startdatum van je opleiding toegankelijk en te maken. Na 30 dagen vervalt deze mogelijkheid.

© Capabel Onderwijs

3 Examenresultaten taal en rekenen

Een resultaat voor een gemaakt examen is een vereiste om aan de zak/slaagbeslissing te voldoen. Een eerder behaald gelijkwaardig examenresultaat kan grond zijn om een vrijstelling voor een examen/examenonderdeel te verlenen. Hieronder staat een overzicht van de te behalen examenresultaten voor taal en rekenen.

Examens Nederlandse taal te behalen bij mbo-2, 3 en 4		
Centraal examen	Lezen en luisteren	Nederlandse taal geheel
Instellingsexamen	Spreken	
	Gesprekken voeren	
	Schrijven	
Examens Engels te behalen bij mbo-4		
Centraal examen	Lezen en luisteren	Engels geheel
Instellingsexamen	Spreken	
	Gesprekken voeren	
	Schrijven	
Instellingsexamen rekenen te behalen bij mbo 2, 3, en 4		
Mbo-2	Rekenen mbo 2	
Mbo-3	Rekenen mbo 3	
Mbo-4	Rekenen mbo 4	

Afzien van een vrijstelling 'geheel'
Heb je een vrijstelling voor Nederlands of Engels als geheel, dus voor alle onderdelen, en besluit je af te zien van het gebruik van deze vrijstelling om alsnog examen te doen voor een of meerdere onderdelen? Dan vervalt de vrijstelling ook in zijn geheel. Je benut de vrijstelling als geheel, of je ziet hier in het geheel van af.

© Capabel Onderwijs

4 Soorten diploma's/certificaten en mogelijke vrijstelling[2]

Havo-, vwo-, vavo-diploma/certificaat	**Nederlandse taal** ▪ Nederlandse taal (geheel) ▪ Eindcijfer minimaal 5
	Engels ▪ Engels (geheel) ▪ Eindcijfer minimaal 5
	Rekenen ▪ Rekentoets met aanduiding 3F behaald. Let op: wiskunde geeft geen vrijstelling voor rekenen. ▪ Cijfer minimaal 5
	Eindcijfer brondocument wordt overgenomen voor berekening zak/slaagbeslissing mbo-diploma
	Datum brondocument ▪ Nederlandse taal 3F: vanaf studiejaar 2013-2024: 1 augustus 2013 of later ▪ Engels: vanaf studiejaar 2009-2010: 1 augustus 2009 of later ▪ Rekenen: Vanaf studiejaar 2013-2014: 1 augustus 2013 of later ▪ Bij een diploma behaald in studiejaar 2019-2020 is alleen het schoolexamen luisteren (Covid-maatregelen) van toepassing.
	Keuzedelen, beroepsgericht, burgerschap geen vrijstelling mogelijk

Hbo-, wo-diploma/certificaat	Geen enkele vrijstelling mogelijk

Vmbo-diploma	**Nederlandse taal** ▪ Nederlandse taal (geheel) als examen behaald op havoniveau (3F) ▪ Eindcijfer minimaal 5
	Engels ▪ Engels (geheel) als examen behaald op havoniveau (B1) ▪ Eindcijfer minimaal 5
	Rekenen ▪ Rekentoets met aanduiding 3F behaald. Let op: wiskunde geeft geen vrijstelling voor rekenen. ▪ Cijfer minimaal 5
	Eindcijfer brondocument wordt overgenomen voor berekening zak/slaagbeslissing mbo-diploma
	Datum brondocument: niet ouder dan 5 jaar
	Keuzedelen, beroepsgericht, burgerschap geen vrijstelling mogelijk

[2] Als de examens worden afgenomen door een externe exameninstelling dan bepaalt de exameninstelling de vrijstellingsregeling.

© Capabel Onderwijs

Mbo-diploma, -certificaat of -verklaring	**Nederlandse taal - geheel** ▪ Zelfde niveau (2F of 3F) of hoger behaald Uitzondering: Pedagogisch medewerker kinderopvang of Gespecialiseerd pedagogisch medewerker. Zie hoofdstuk 5. ▪ Eindcijfer minimaal 5
	Nederlandse taal - onderdeel (als 'geheel' niet mogelijk is) ▪ Onderdeel op zelfde niveau (2F of 3F) of hoger behaald ▪ Cijfer onderdeel minimaal 6
	Engels - geheel ▪ Zelfde niveau (A2/B1) of hoger behaald ▪ Eindcijfer minimaal 5
	Engels - onderdeel (als 'geheel' niet mogelijk is) ▪ Onderdeel op zelfde niveau A2/B1 of hoger behaald ▪ Cijfer onderdeel minimaal 6
	Rekenen ▪ Zelfde niveau (2F, 3F, mbo-rekenniveau 2, 3 of 4) of hoger behaald ▪ Cijfer minimaal 5
	Burgerschap Brondocument is door examencommissie mbo-instelling ondertekend en voorzien van datum van afgifte
	Keuzedeel ▪ De code van het keuzedeel is actueel ▪ Het keuzedeel komt voor in het aanbod van (alle) keuzedelen bij Capabel Onderwijs ▪ Het keuzedeel heeft geen ondoelmatige overlap met de kwalificatie ▪ Het keuzedeel is eerder afgerond met tenminste 6 of voldoende
	Beroepsgericht ▪ De code van de kwalificatie is identiek ▪ Het examenresultaat bevat eenzelfde werkproces en/of kerntaak aanduiding als de huidige aanduiding ▪ Het examenresultaat is tenminste voldoende of zes
	▪ (eind)Cijfer/resultaat brondocument wordt overgenomen voor berekening zak/slaagbeslissing mbo-diploma
	Datum brondocument: ▪ Nederlandse taal 2F: vanaf studiejaar 2015-2016: 1 augustus 2015 of later ▪ Nederlandse taal 3F: vanaf studiejaar 2014-2015: 1 augustus 2014 of later ▪ Engels: vanaf studiejaar 2016-2017[3]; 1 augustus 2016 of later ▪ Rekenen 2F: vanaf studiejaar 2016-2017: 1 augustus 2016 of later ▪ Rekenen 3F: vanaf studiejaar 2015-2016: 1 augustus 2016 of later ▪ Mbo-rekenniveau 2, 3 of 4: vanaf studiejaar 2022-2023: 1 augustus 2022 of later ▪ Burgerschap: niet langer dan 5 jaar geleden

[3] Mits geëxamineerd met een pilot CE

© Capabel Onderwijs

5 Uitzonderingen

5.1 Nederlandse taal in de kinderopvang/voorschoolse educatie

Per 1 januari 2025 geldt een hogere taaleis Nederlands. De taaleis in de kinderopvangbranche gaat over Nederlandse taal, de onderdelen spreken, gesprekken voeren en luisteren. Deze moet je behalen op niveau 3F. In de voorschoolse educatie geldt dit voor de onderdelen spreken, gesprekken voeren, lezen en luisteren.

De vereisten zijn:

- Kinderopvang: het gemiddelde van het centraal examen (lezen/luisteren) en de onderdelen spreken en gesprekken voeren van het instellingsexamen op 3F is tenminste 5,5 en per onderdeel (lezen/luisteren, spreken en gesprekken voeren) tenminste een 5,0.
- Voorschoolse educatie: het gemiddelde van het centraal examen (lezen/luisteren) en de onderdelen spreken en gesprekken voeren van het instellingsexamen op 3F is tenminste 5,5 en per onderdeel (lezen/luisteren, spreken en gesprekken voeren) tenminste een 5,0.

De opleiding **Pedagogisch medewerker kinderopvang** is een mbo-opleiding niveau 3. Standaard is het referentieniveau Nederlandse taal bij een mbo-3-opleiding 2F. De taaleis in de kinderopvang vanaf 1 januari 2025 is bij de opleiding Pedagogisch medewerker kinderopvang hoger dan bij andere mbo-3 opleidingen. Er zijn minimumvereisten aan de resultaten voor onderdelen Nederlandse taal gesteld.
De opleiding **Gespecialiseerd pedagogisch medewerker** is een mbo-opleiding niveau 4. Het referentieniveau Nederlandse taal bij een mbo-4 opleiding is 3F. Er zijn minimumvereisten aan de resultaten voor onderdelen Nederlandse taal gesteld.

Crebo	Opleiding	Niveau	Vaardigheid	Minimumeis	
PMK 25696 GPM 25697	Taaleis branche kinderopvang	3F	Lezen/luisteren (COE)	5,0	5,5 gem.
			Spreken	5,0	
			Gesprekken voeren	5,0	
	Taaleis voorschoolse educatie		Lezen/luisteren (COE)	5,0	5,5 gem
			Spreken	5,0	
			Gesprekken voeren	5,0	

Ben je een student aan de opleiding **Onderwijsassistent** en wil je gaan werken in de kinderopvang of de voorschoolse educatie? Dan gelden dezelfde vereisten.
De examencommissie adviseert je om **geen** vrijstelling aan te vragen als je niet per onderdeel de behaalde 5,0 op niveau 3F en eindcijfer 5,5 Nederlandse taal kan aantonen.

© Capabel Onderwijs

5.2 Mogelijke vrijstellingen taal en rekenen bij brondocument afkomstig van Caribisch Nederland of Suriname[4]

Bonaire

Havo/vwo
Certificaten en/of diploma's van havo/vwo die behaald zijn op Bonaire zijn gelijk gesteld aan die in Europees Nederland. Dat betekent dat vrijstellingsaanvragen met certificaten en/of diploma's van havo/vwo uit Bonaire op dezelfde grond worden afgehandeld als met in Europees Nederland behaalde diploma's of certificaten.

Mbo Nederlandse taal
In het mbo-onderwijs op Bonaire wordt Nederlandse taal geëxamineerd, maar de juridische grondslag (wet- en regelgeving) wijkt af van Europees Nederland.
Een vrijstelling is alleen mogelijk indien het aantoonbaar en navolgbaar is dat er examens zijn afgelegd op de in Europees Nederland van toepassing zijnde referentiekaders (2F of 3F). Het brondocument dient dan ook een gelijke aanduiding van het Europees Nederlandse referentiekader passend bij de te volgen mbo-opleiding te bevatten. Vrijstellingaanvragen worden gelijk behandeld als aanvragen op basis van een in Europees Nederland behaald mbo-diploma of -verklaring.

Mbo Engels
In het mbo-onderwijs op Bonaire wordt Engels geëxamineerd, maar de juridische grondslag (wet- en regelgeving) wijkt af van Europees Nederland. Een vrijstelling is alleen mogelijk indien het aantoonbaar en navolgbaar is dat er examens zijn afgelegd op de in Europees Nederland van toepassing zijnde referentiekaders (ERK: A2, B1, e.d.). Het brondocument dient dan ook een gelijke aanduiding Europees Nederlandse referentiekader passend bij de te volgen mbo-opleiding te bevatten. Vrijstellingaanvragen worden gelijk behandeld als aanvragen op basis van een in Europees Nederland behaald mbo-diploma of -verklaring.

Rekenen
In het mbo-onderwijs op Bonaire gelden dezelfde rekeneisen als in Europees Nederland. Dat betekent dat vrijstellingsaanvragen van studenten met een mbo-diploma of -verklaring uit Bonaire op dezelfde grond worden afgehandeld als met een in Nederland behaald mbo-diploma of -verklaring.

Curaçao, Aruba en Sint-Maarten

Havo/vwo
Certificaten en/of diploma's van havo/vwo die behaald zijn op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten zijn gelijk gesteld aan de certificaten en/of diploma's van havo/vwo in Europees Nederland. De datum van het brondocument voor Nederlands en Engels verschilt wel met de vereisten voor brondocumenten uit Europees Nederland. Nederlands 2F/3F geldt vanaf studiejaar 2014-2015 (1 augustus 2014 of later en Engels A2/B1 vanaf studiejaar 2017-2018 (1 augustus 2017 of later). Voor overige onderdelen, zoals rekenen, worden vrijstellingsaanvragen van studenten met certificaten en/of diploma's van havo/vwo uit Curaçao, Aruba en Sint-Maarten op dezelfde grond

[2] https://ovis-kennisbank.nl/app/uploads/sites/5/2026/04/Handreiking-vrijstelling-generieke-examens-Nederlands-Engels-en-rekenen.pdf

© Capabel Onderwijs

afgehandeld als met in Europees Nederland behaalde havo en vwo-diploma's. Voor rekenen gelden dezelfde voorwaarden als in Europees Nederland.

Mbo-diploma
Op basis van mbo-resultaten kunnen geen vrijstellingen verleend worden. Er worden in het mbo op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten niet dezelfde examens afgenomen als in Europees Nederland.

Saba en Sint-Eustatius
Studenten kunnen in Nederland in het mbo geen vrijstellingen voor Nederlandse taal, Engels en rekenen krijgen op basis van examenresultaten behaald in Saba en Sint-Eustatius.
De op Saba en Sint-Eustatius afgenomen examens taal en/of rekenen zijn niet gelijkwaardig aan de in Europees Nederland afgenomen examens.

Suriname
Studenten kunnen in Nederland in het mbo geen vrijstellingen voor Nederlands, Engels en/of rekenen krijgen op basis van examenresultaten behaald in Suriname. Het schoolsysteem in Suriname is vergelijkbaar met het Nederlandse schoolsysteem, maar de examens taal en/of rekenen zijn niet gelijkwaardig aan de in Nederland afgenomen examens.

5.3 Mogelijke overige vrijstellingen op basis van brondocumenten afkomstig uit Caribisch Nederland of Suriname

Voor vrijstelling van keuzedelen, beroepsgerichte examinering en of burgerschap komen brondocumenten uit Caribisch Nederland of Suriname niet in aanmerking, omdat de examinering niet gelijkwaardig is aan de kwalificatiestructuur in Europees Nederland. Sporadisch komt het voor dat een Europees Nederlandse onderwijsinstelling mbo-opleidingen verzorgt in Caribisch Nederland of Suriname. In die gevallen wordt veelal een Europees Nederlands diploma afgegeven. Indien dit van toepassing is, wordt een vrijstellingsverzoek ook afgehandeld volgens de informatie in hoofdstuk 2 van dit document.

5.4 Examinering bij externe exameninstelling of -organisatie

Als het beroepsgerichte examen door of bij een externe exameninstelling wordt afgenomen, besluit deze exameninstelling over de toekenning of afwijzing van jouw aanvraag voor vrijstelling. Dit geldt onder andere voor de examens Beveiliging door SVPB of voor Kok door SVH. Op de website van de externe exameninstelling vind je meestal de informatie over vrijstellingsmogelijkheden.
De procedure is dan als volgt:

- Je vraagt de vrijstelling aan bij de examencommissie van Capabel Onderwijs.
- Capabel Onderwijs stemt, waar nodig, af met de externe exameninstelling.
- De externe exameninstelling neemt het besluit.
- De examencommissie van Capabel Onderwijs registreert het besluit en informeert je hierover.

De bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de exameninstelling:

- een kopie van je diploma of certificaat waaruit (actuele) bekwaamheid blijkt van kennis, kunde, vaardigheden en houding in relatie tot je huidige opleiding.
- een kopie van de resultaten- of cijferlijst waaruit blijkt dat je voor het examen(onderdeel) waarvoor je vrijstelling aanvraagt, tenminste een voldoende of 6 hebt behaald.

© Capabel Onderwijs

6 Overige informatie

6.1 Aanvraag afgewezen: examen doen

Is je aanvraag voor vrijstelling van een beroepsgericht examen afgewezen, maar voldoe je volgens je praktijkbegeleider aan het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar? Dan kun je (vervroegd) examen afleggen. Om het examen af te leggen, moet je voldoen aan de voorwaarden (zie de examenwijzer van je opleiding).

6.2 Vrijstelling beroepsgericht examen: lessen volgen en BPV-uren maken

Heb je een vrijstelling voor een examen? Dan volg je wel de lessen en maak je wel je BPV-uren. Je moet aan de diplomavereiste BPV-uren kwalificatie voldoen. Hiervoor heb je géén vrijstelling. Je moet immers op basis van de mbo-regels je beroepsvaardigheden onderhouden.

6.3 Vrijstelling keuzedeelexamen: lessen volgen en BPV-uren maken

Heb je een vrijstelling voor een keuzedeelexamen? Dan hoef je geen lessen te volgen en maak je **wel** je BPV-uren. Je moet aan de diplomavereiste BPV-uren keuzedelen voldoen. Je moet immers op basis van de mbo-regels je beroepsvaardigheden onderhouden.

6.4 Vrijstelling taal- en/of rekenexamen: geen lessen volgen

Heb je een vrijstelling voor alle examenonderdelen Nederlandse taal? Dan hoef je de lessen Nederlandse taal niet te volgen.

Heb je een vrijstelling voor alle examenonderdelen Engels? Dan hoef je de lessen Engels niet te volgen.

Heb je vrijstelling voor het rekenexamen? Dan hoef je de lessen rekenen niet te volgen.

6.5 Vrijstelling toegekend: eerder resultaat telt mee

Voor het behalen van je diploma of certificaat moet je voldoen aan de zak/slaagbeslissing die geldt op het moment van diplomering. Een vrijstelling kan hier onderdeel vanuit maken. Het eerder behaalde resultaat wordt bij vrijstelling geregistreerd[5] als examenresultaat in je huidige opleiding. Het eerder behaalde resultaat (voldoende/goed/cijfer) weegt dus mee in de besluitvorming voor de diplomering (berekening van de kerntaak) van je huidige opleiding. Op de resultatenlijst wordt 'vrijstelling' vermeld en zo mogelijk het (eerder) behaalde resultaat, bij uitstroom met een diploma.

[5] Een externe exameninstelling kan anders besluiten. Een vrijstelling kan bijvoorbeeld altijd gewaardeerd worden met een 6 of uitsluitend geregistreerd worden als vrijstelling (geen specifiek resultaat), ongeacht het eerdere resultaat. Dit kan bepalend zijn bij een eventuele vrijstellingsaanvraag die je doet in de toekomst. Alleen een specifiek resultaat kan leiden tot een vrijstelling. Capabel Onderwijs volgt hierin het beleid van de externe exameninstelling.

© Capabel Onderwijs

6.6 BPV-uren opleiding Mbo-Verpleegkunde

Voor de opleiding Mbo-Verpleegkundige kan gedeeltelijk vrijstelling worden verleend voor de BPV. Deze vrijstelling hoef je *niet* aan te vragen, maar wordt individueel aan je toegekend op basis van de bewijstukken die je hebt meegestuurd bij je inschrijving. Je wordt bij Capabel Onderwijs uitsluitend toegelaten tot de opleiding Mbo-Verpleegkundige als je in het bezit bent van een diploma Verzorgende-IG en relevante werk- en/of stage-uren. Nadere informatie over de vrijstelling voor deze opleiding staat in het document *Toelating tot de opleiding Mbo-Verpleegkundige* dat aspirant-studenten ontvangen bij hun aanmelding voor de opleiding.

© Capabel Onderwijs